

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 10.11.2005
KOM(2005) 551 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**WDRAŻANIE WSPÓLNOTOWEGO PROGRAMU LIZBOŃSKIEGO
NOWOCZESNA POLITYKA WZROSTU I ZATRUDNIENIA DLA MAŁYCH I
ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW**

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Nadanie nowego tempa polityce MŚP	4
3.	Działania szczególne	6
3.1.	Wspieranie przedsiębiorczości i umiejętności	6
3.2.	Lepszy dostęp MŚP do rynków	7
3.3.	Ograniczenie biurokracji	8
3.4.	Poprawa potencjału rozwoju MŚP	10
3.5.	Wzmocnienie dialogu i konsultacji z zainteresowanymi MŚP	11
4.	Wnioski	13

**KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**WDRAŻANIE WSPÓLNOTOWEGO PROGRAMU LIZBOŃSKIEGO
NOWOCZESNA POLITYKA WZROSTU I ZATRUDNIENIA DLA MAŁYCH I
ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW**

1. WPROWADZENIE

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), czyli takie, które zatrudniają poniżej 250 pracowników¹, stanowią większą część gospodarki europejskiej: w Unii Europejskiej jest ich około 23 milionów, zapewniają około 75 milionów miejsc pracy i stanowią 99% wszystkich przedsiębiorstw. MŚP stanowią kluczowy element przemysłu europejskiego, a w niektórych sektorach przemysłu, takich jak przemysł włókienniczy, budownictwo czy przemysł meblarski, zapewniają zatrudnienie nawet na poziomie 80%. MŚP są także bogatym źródłem inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości, innowacji oraz przyczyniają się do poprawy spójności gospodarczej i społecznej.

W ramach nowego partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia podkreśla się zwłaszcza konieczność wprowadzenia korzystnych zmian w otoczeniu gospodarczym, uwzględnienia kwestii dotyczących bezpośrednio MŚP oraz zapewnienia im właściwego wsparcia. MŚP są wręcz niezbędne dla zapewnienia silnego i długotrwałego wzrostu oraz większej ilości i lepszych miejsc pracy. Ponadto, aby ożywić gospodarkę, Europa potrzebuje coraz więcej osób chętnych zostać przedsiębiorcami, dlatego tak ważna jest promocja przedsiębiorczości.

W związku z tym, czynnikiem niezwykle istotnym w procesie uwalniania potencjału UE stają się polityki przyjazne dla MŚP zarówno na poziomie wspólnotowym, jak i w poszczególnych Państwach Członkowskich. Z tego powodu Komisja podejmuje działania mające na celu utrzymanie kwestii MŚP na ważnym miejscu w kalendarzu wydarzeń politycznych i proponuje rozpocząć od nowa wdrażanie polityki MŚP w ścisłej współpracy partnerskiej z Państwami Członkowskimi. Niniejszy komunikat określa spójne ramy dla poszczególnych instrumentów w zakresie polityki przedsiębiorczości, a także ma na celu wdrożenie zasady „Think Small First” („najpierw myśl na małą skalę”) we wszystkich politykach unijnych. Ponadto podkreśla on najważniejsze wyzwania, z jakimi codziennie borykają się MŚP, zawiera propozycje nowych działań, które wpłyną na poprawę ich zdolności utrzymania się na rynku, lepszy wzrost oraz poprawę tworzenia miejsc pracy, a także wskazuje na nowe sposoby wzmocnienia dialogu i konsultacji z interesariuszami reprezentującymi małe i średnie przedsiębiorstwa. Stanowi on zatem rzeczywiste

¹ Patrz zalecenie Komisji 2003/361/WE.

wsparcie dla działań związanych z wdrażaniem zintegrowanych wytycznych lizbońskich² oraz wspólnotowego programu lizbońskiego³.

2. NADANIE NOWEGO TEMP POLITYCE MŚP

Niniejszy komunikat określa szereg celów oraz działań wskazujących, w jaki sposób MŚP mogą odnieść korzyści z działań przewidzianych we wspólnotowym programie lizbońskim. W szczególności, wskazuje on sposoby wdrażania zintegrowanych wytycznych lizbońskich w sposób korzystny dla MŚP. Warto w szczególności wskazać tutaj na wytyczne 14 i 15, które dotyczą poprawy przepisów prawnych, lepszej kultury przedsiębiorczości oraz bardziej konkurencyjnego otoczenia wspierającego MŚP. Wytyczne te winny okazać się pomocne szczególnie w procesie wdrażania krajowych programów reform, do wprowadzenia których zobowiązały się Państwa Członkowskie. Powodzenie nowej polityki na rzecz MŚP rzeczywiście zależy w pierwszym rzędzie od działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie, do których należą przecież główne kompetencje w zakresie polityki przedsiębiorczości, natomiast wspólnotowa polityka ramowa powinna stanowić wsparcie oraz uzupełniać ich wysiłki.

Niniejszy komunikat określa politykę ramową dla działań na rzecz MŚP oraz łączy cele dotychczasowych instrumentów polityki przedsiębiorczości, zwłaszcza Europejskiej Karty Małych Przedsiębiorstw i Planu Działań na rzecz Przedsiębiorczości, dla stworzenia synergii oraz poprawy przejrzystości w zakresie podejścia europejskiej polityki MŚP. Zintegrowanie sprawozdawczości związanej z Kartą w ramach lizbońskiego cyklu zarządzania wpłynie korzystnie na publiczny wizerunek oraz spójność działań na rzecz MŚP. Przyczyni się także do poprawy synergii pomiędzy reformami mikroekonomicznymi, jakie będą przeprowadzane, tj. sprawi, że Europa będzie bardziej innowacyjnym oraz atrakcyjniejszym miejscem pracy i inwestowania. Polityka MŚP charakteryzuje się dużą przekrojowością oraz wskazuje na konieczność wzmocnienia pozycji MŚP w ogólnym obrazie polityk wspólnotowych. Na przykład aspekt MŚP zostanie uwzględniony w ramach wdrażania działań określonych w komunikacie „W kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej”⁴.

Nowe podejście oparto na przekrojowym spojrzeniu na rolę, jaką w społeczeństwie odgrywają MŚP, które podkreśla ich wyjątkową wagę jako czynnika sprzyjającego spójności społecznej i gospodarczej na poziomie lokalnym i regionalnym. Ponadto większość MŚP jest zaangażowanych w działania w ramach odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, dzięki czemu mogą poprawić swoje wyniki oraz konkurencyjność, a jednocześnie wywierać korzystny wpływ na społeczność oraz środowisko lokalne. Także duże firmy mają zobowiązania w stosunku do MŚP jako swoich podwykonawców, na przykład w przemyśle motoryzacyjnym. Komisja

² Zalecenie Rady 2005/601/WE w sprawie ogólnych kierunków dla polityk gospodarczych Państw Członkowskich.

³ Komunikat Komisji: Wspólne działania na rzecz wzrostu i zatrudnienia: wspólnotowy program lizboński, KOM (2005) 330.

⁴ Komunikat Komisji: Wdrażanie wspólnotowego programu lizbońskiego: polityka ramowa na rzecz wzmocnienia unijnej produkcji przemysłowej - z myślą o bardziej zintegrowanym podejściu do polityki przemysłowej, KOM(2005) 474.

będzie kontaktować się z podmiotami gospodarczymi, zarówno w celu wspierania programów unijnych jak i ukierunkowywania działań podejmowanych przez MŚP w stosunku do decydentów politycznych. Wspólnotowe sieci wsparcia biznesu, takie jak Centra Euro Info, odgrywają zasadniczą rolę w procesie skutecznego wdrażania polityki MŚP.

MŚP są bardzo zróżnicowane: niektóre dążą do szybkiego wzrostu oraz wejścia na duże rynki, inne natomiast działają wyłącznie na rynkach lokalnych lub regionalnych. Takie zróżnicowanie powinno zostać uwzględnione w procesie kształtowania polityki, dlatego nowe podejście obejmuje inicjatywy i działania, których celem jest pełne uwolnienie potencjału wszystkich typów przedsiębiorstw, począwszy od nowych, poprzez tzw. „gazele biznesu”, charakteryzujące się dynamicznym wzrostem, a skończywszy na przedsiębiorstwach tradycyjnych, w tym także przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, mikroprzedsiębiorstwach, podmiotach gospodarki społecznej oraz małych i średnich przedsiębiorstwach rodzinnych.

W wyniku gospodarczych zmian strukturalnych, jakie zaszły w ciągu ostatnich dwóch dekad, powstały nowe możliwości dla MŚP, często będących podmiotami cechującymi się elastycznością, zdolnością adaptacji oraz dynamiką działania. W porównaniu z dużymi przedsiębiorstwami mogą one być bardziej konkurencyjne na rynkach niszowych, na rynkach o ograniczonym zasięgu geograficznym lub w przypadku małej produkcji lub produktów specjalistycznych. Jednakże w porównaniu z dużymi podmiotami, obciążenia legislacyjno-administracyjne MŚP są nieproporcjonalnie wysokie. Zwiększona presja konkurencyjna oraz niedoskonałości rynkowe, takie jak ograniczony dostęp do finansowania, badań, innowacji, sieci i łańcuchów dostaw może stanowić dodatkową przeszkodę dla ich wzrostu. MŚP są często bardzo podatne na gwałtowne zmiany gospodarcze oraz na presję konkurencyjną. Ponadto przedsiębiorcy zwykle nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat działań podejmowanych z myślą o zapewnieniu im doradztwa i wsparcia, zwłaszcza na poziomie europejskim.

Wsparcie dla MŚP będzie zapewniane przez wspólnotowe programy na rzecz przedsiębiorczości, tzn. Wieloletniego Programu dla Przedsiębiorstw i Przedsiębiorczości oraz przyszłego Programu Ramowego na rzecz Konkurencyjności i Innowacji (CIP). Ze względu na fakt, że polityka MŚP jest często wdrażana na poziomie inicjatyw opracowywanych i wprowadzanych na szczeblu lokalnym i regionalnym, należy stosować inne istotne źródła finansowania, takie jak fundusze na rzecz polityki spójności.

Fundusze strukturalne odgrywają kluczową rolę we wspieraniu przedsiębiorczości i umiejętności, a także poprawianiu potencjału rozwoju MŚP, np. poprzez promowanie rozwoju technologicznego MŚP, usług pomocniczych oraz wzmacniania współpracy MŚP. W okresie 2000-2006 z funduszy strukturalnych przeznaczono około 21 miliardów EUR dla MŚP, a kierunki proponowane w strategicznych rekomendacjach na rzecz spójności wzmacniają owe zaangażowanie⁵. Strategiczne rekomendacje na rzecz polityki wiejskiej podkreślają rolę, jaką może

⁵

KOM(2005) 299.

odgrywać wsparcie dla tworzenia mikroprzedsiębiorstw w celu zróżnicowania gospodarki wiejskiej⁶.

3. DZIAŁANIA SZCZEGÓLNE

3.1. Wspieranie przedsiębiorczości i umiejętności

UE nie w pełni **wykorzystuje swój potencjał przedsiębiorczości** i nie tworzy wystarczająco dużo nowych podmiotów gospodarczych. Istnieje nadal zbyt wiele czynników, takich jak nieproporcjonalność ryzyka do zysku, słabe zabezpieczenie socjalne oraz brak wiedzy o rzeczywistych działaniach przedsiębiorców, które przechylają szalę na korzyść bycia zatrudnionym raczej niż samozatrudnienia. Komisja wzmoże wysiłki z myślą o zwiększeniu społecznego uznania dla przedsiębiorców, promowaniu większej świadomości na temat możliwości kariery w przedsiębiorczości, wspieraniu nastawienia na przedsiębiorczość, w tym także promowaniu praktyk w zakresie odpowiedzialnej przedsiębiorczości. Rosnąca rola edukacji na rzecz przedsiębiorczości będzie uwypuklona w komunikacie poświęconym owemu kluczowemu obszarowi, który będzie wkrótce ogłoszony. Jednocześnie, fundusze strukturalne będą przyczyniać się bezpośrednio do promowania przedsiębiorczości poprzez inwestowanie w działania takie jak zwiększanie zakresu i podnoszenie jakości usług doradztwa dla przedsiębiorców oraz prowadzenie wspólnych usług dla nich. Co równie ważne, większość Państw Członkowskich mogłaby z pożytkiem podjąć działania w celu skrócenia czasu i zmniejszenia kosztów związanych z zakładaniem nowego przedsiębiorstwa.

Komisja wzmocni swoje poparcie dla działań, których celem jest **ograniczenie obciążenia ryzykiem**, nieodłącznie związanego z przedsiębiorczością. Ponadto podejmie inicjatywy przeciwdziałające negatywnym skutkom niepowodzeń w biznesie oraz przeanalizuje możliwość poprawy programów zabezpieczenia społecznego oraz procedur upadłościowych. Na przykład Komisja rozpoczęła projekt pilotażowy, którego celem jest poprawa transferu wiedzy oraz kluczowych kompetencji, istotnych dla skutecznego **transferu biznesu**. Komisja planuje także wydanie specjalnego komunikatu w sprawie transferu biznesu w celu podkreślenia jego zasadniczej roli w utrzymywaniu milionów miejsc pracy w UE.

Aby zmniejszyć **dysproporcje w zakresie umiejętności**, wszyscy partnerzy, a zwłaszcza przedsiębiorstwa, winny uczestniczyć w procesie opracowywania oraz formułowania metodologii oraz programów szkoleń. Komisja uznaje, że Państwa Członkowskie winny przeanalizować swoje polityki edukacji i szkoleń z myślą o wprowadzeniu do nich większej elastyczności w reagowaniu na bieżące i przewidywane zmiany na rynku pracy. Kompleksowe narodowe strategie nauki przez całe życie, które Państwa Członkowskie wprowadzą do 2006 roku w ramach programu „Edukacja i szkolenie 2010” oraz wspólnotowego programu działań na rzecz uczenia się przez całe życie przyczynią się do lepszej adaptacji pracowników MŚP do wymagań rynku pracy oraz promowania umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, w tym „podejmowania ryzyka”, na wszystkich szczeblach edukacji i szkolenia. Ponadto Komisja finansuje działania, których celem jest

⁶ KOM(2005) 304

zniwelowanie dysproporcji w zakresie umiejętności poprzez podnoszenie jakości szkoleń dla przedsiębiorców i uczenia się przez całe życie w ramach Europejskich Funduszy Społecznych.

Komisja prowadzi ścisłą współpracę z władzami krajowymi w kwestiach, w których potrzeby **kobiet przedsiębiorców** wciąż nie są spełniane w sposób wystarczający, w szczególności w zakresie dostępu do finansowania oraz sieci przedsiębiorczości. W odniesieniu do **przedsiębiorców**, takich jak młodzież, osoby starsze lub pochodzące z mniejszości etnicznych, Komisja będzie w dalszym ciągu zachęcać polityków do współpracy w celu określania i promowania dobrych praktyk mogących ich wspierać.

3.2. Lepszy dostęp MŚP do rynków

MŚP nie wykorzystują w pełni możliwości, jakie oferuje im **rynek wewnętrzny**, przede wszystkim z powodu braku informacji o możliwościach handlowych, pomimo długotrwałych wysiłków Komisji oraz Państw Członkowskich w celu ułatwienia i poprawy działań transgranicznych w obrębie UE. MŚP nie zawsze zdają sobie sprawę z możliwości, jakie stwarza rynek **zamówień publicznych**, mają zbyt ograniczone zasoby, aby uczestniczyć w procesie **normalizacji**, czy korzystać z **prawa własności intelektualnej (PWI)**, a także napotykają trudności w dostosowaniu się do skomplikowanych i odmiennych **systemów podatkowych**. Należy także zachęcać MŚP, aby dążyły do rozszerzenia działalności na skalę międzynarodową, gdyż zwykle zapewnia to większą przewagę konkurencyjną oraz stymuluje wzrost i produktywność przedsiębiorstw.

Komisja podkreśla także konieczność zwiększenia wysiłków w celu zakończenia działań w ramach **rynku wewnętrznego** i wzywa Państwa Członkowskie do realizacji tego wspólnego celu. Komisja zapoczątkuje nową inicjatywę, polegającą na zbadaniu, w jaki sposób polityka publiczna może pomóc MŚP w odniesieniu większych korzyści na rynku europejskim. Jednocześnie Komisja będzie nadal prowadzić prace nad formą prawną przedsiębiorstwa unijnego, co zachęci MŚP do budowania partnerstwa transgranicznego.

Wartość zamówień publicznych wynosi ponad 1,5 tryliona EUR, czyli 16% unijnego PKB⁷. Wdrożenie nowych dyrektyw o zamówieniach publicznych, co będzie miało miejsce do 31 stycznia 2006 roku, przyczyni się do dalszej modernizacji oraz uproszczenia procedur udzielania zamówień, zwłaszcza poprzez wspieranie systemu zamówień elektronicznych oraz uwzględnienie pro-ekologicznych zamówień publicznych. To najprawdopodobniej przyniesie korzyści także tym MŚP, które charakteryzują się innowacyjnością w obszarze ekologii i które skorzystają na nowej pro-ekologicznej polityce zamówień publicznych.

Komisja podejmuje działania z myślą o wspieraniu uczestnictwa MŚP w procesie **normalizacji** oraz podniesienia poziomu świadomości MŚP na temat norm. Należy także podjąć dalsze, bardziej kompleksowe i długofalowe działania, które zapewnią pełne uwzględnienie interesów MŚP w procesie normalizacji oraz uzyskiwanie przez

⁷

Sprawozdanie na temat funkcjonowania wspólnotowych rynków produktów i kapitałowych, KOM (2002) 743.

MŚP aktualnych informacji na temat nowych norm w zwięzłej i zrozumiałej formie. Na tę kwestię Państwa Członkowskie winny także zwrócić baczną uwagę, uwzględniając fakt, że opracowane normy stanowią wynik dyskusji na poziomie europejskim i są oparte na stanowiskach narodowych.

Aby zmniejszyć **wysokie koszty dostosowania się do prawa podatkowego**, które często wiążą się z ustanowieniem oddziału lub filii w innym Państwie Członkowskim, Komisja zamierza przedstawić komunikat w sprawie projektu pilotażowego dotyczącego opodatkowania według zasad państwa macierzystego (Home State Taxation), aby w przypadku zagranicznych oddziałów lub filii MŚP umożliwić wyliczanie kwoty zysku do opodatkowania na podstawie zasad obowiązujących w ich państwie macierzystym.

Komisja zamierza zaproponować nowe inicjatywy dla sieci **Centrów Euro Info (EIC)**, które zachęcą MŚP do współpracy handlowej oraz udziału w giełdach współpracy, szczególnie w regionach przygranicznych. Ponadto bariery handlowe związane z rynkami zagranicznymi, takie jak przepisy dotyczące przywozu oraz przepisy celne, mogą stanowić dla MŚP nieproporcjonalnie wysokie obciążenie. W ramach proaktywnego dialogu ze wszystkimi największymi partnerami handlowymi, zarówno na szczeblu dwustronnym jak i wielostronnym, Komisja będzie dążyć do dalszego zredukowania przeszkód, jakie napotykają europejscy eksporterzy oraz będzie wspierać większy **dostęp do rynków międzynarodowych**. Cel ten należy realizować w pierwszym rzędzie poprzez realizowanie ambitnej strategii w ramach Rundy Rozwojowej z Doha. Inne kroki mogłyby obejmować dostarczanie informacji rynkowych oraz zachęcanie MŚP do zawierania umów o wspólnych przedsięwzięciach z przedsiębiorstwami w krajach rozwijających się.

W ramach **strategii dostępu do rynku unijnego** zostaną zwiększone działania dotyczące rejestrowania skarg formułowanych przez firmy unijne i przeprowadzania oceny skuteczności tychże skarg oraz odpowiedniego reagowania na nie. Komisja zamierza rozwijać politykę MŚP oraz poprawiać otoczenie biznesu w państwach spoza obszaru UE, zwłaszcza w krajach kandydujących oraz krajach partnerskich w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, a także poprzez współpracę w zakresie polityki oraz programów pomocowych.

3.3. Ograniczenie biurokracji

Na poziomie wspólnotowym Komisja jest zdecydowana włączyć zasadę „najpierw myśl na małą skalę” do wszystkich polityk wspólnotowych oraz dążyć do uproszczenia uregulowań prawnych i administracyjnych. Przy określaniu odpowiednich środków upraszczających należy zwrócić uwagę na zapewnianie proporcjonalności regulacji do głównych zmierzonych celów, przy uwzględnieniu otoczenia społecznego i aspektów ekonomicznych.

Lepsze regulacje to kwestia szczególnej wagi dla MŚP, gdyż posiadają one ograniczone zasoby oraz niewystarczającą wiedzę fachową, aby stosować się do często skomplikowanych przepisów i regulacji podatkowych. Dowody wskazują, że również obciążenia administracyjne mogą być nieproporcjonalnie wysokie w przypadku MŚP. Aby poprawić ogólne warunki wzrostu gospodarczego i

zatrudnienia, Komisja uprości wspólnotowe reguły i ustawodawstwo, jak to określa ostatni komunikat w sprawie uproszczenia otoczenia prawnego⁸. Ponieważ uproszczenie stanowi wspólną odpowiedzialność, Państwa Członkowskie winny podejmować stosowne działania na szczeblu ustawodawstwa krajowego, a także transponować prawo unijne w możliwie najprostszy sposób.

Komisja zwróci uwagę na aspekt MŚP podczas oceniania, we wczesnym stadium, wpływu prawodawstwa unijnego oraz dopilnuje, aby potrzeby MŚP były odpowiednio i systematycznie uwzględniane. Przy opracowywaniu **przyszłego ustawodawstwa** Komisja dopilnuje, aby nie ograniczało to wzrostu i potencjału innowacyjnego MŚP i będzie regularnie badać wszystkie opcje, w tym zwolnienia, tam gdzie właściwe. Zarówno na szczeblu krajowym jak i unijnym należy zawsze uwzględniać właściwe środki umożliwiające złagodzenie obciążenia prawnego dla MŚP; ponadto pożytecznym mogłoby być także wprowadzenie szczegółowych przepisów dla MŚP. Mogłyby one obejmować dłuższe okresy przejściowe, obniżone opłaty lub uproszczone wymagania dotyczące sprawozdawczości, a nawet zwolnienia lub wsparcie, na przykład w formie punktów pomocy. Na przykład zrewidowane prawodawstwo farmaceutyczne przewiduje znaczne obniżenie opłat, odroczenia oraz specjalną pomoc w kwestiach administracyjnych dla MŚP opracowujących farmaceutyki. Komisja zapewni także zainteresowanym MŚP odpowiedni dostęp do konsultacji.

Komisja zwraca także rosnącą uwagę na bariery związane z **obciążeniami administracyjnymi**, które utrudniają MŚP tworzenie miejsc pracy oraz zwraca się do Państw Członkowskich w trybie pilnym o zbadanie wyników ostatniego sprawozdania na temat firm jednoosobowych i o wprowadzenie w życie jego zaleceń w sprawie ułatwień w tworzeniu nowych miejsc pracy dla małych firm⁹.

Niekiedy można także rozważyć wykorzystanie **alternatywnych instrumentów polityki** takich jak normy czy dobrowolne porozumienia, mając przy tym na uwadze uzupełnienie oraz wspieranie procesu wdrażania obowiązującego ustawodawstwa. Przy braniu pod uwagę takich instrumentów należy umożliwić przedstawicielom MŚP pełny udział w procesie przygotowywania prawa.

Działania mające na celu uproszczenie zasad **udziału MŚP w programach wspólnotowych** będą aktywnie prowadzone poprzez obniżanie stopnia złożoności procedur, poprawę informacji kierowanych do MŚP na temat istniejących programów oraz zapewnianie, by procedury oceny uwzględniały aspekt MŚP. Ponadto Komisja rozważa inne środki, takie jak wprowadzenie procedur oceny wstępnej, zachęty do udziału konsorcjów złożonych z MŚP, uproszczenie wymogów finansowych dla MŚP oraz wyznaczenie wartości docelowych dla udziału MŚP. Komisja zapewni także dalsze działania związane z podjętymi środkami poprzez systematyczną ocenę udziału MŚP w programach unijnych.

Zarówno Komisja jak i Państwa Członkowskie winny podejmować działania w określonych obszarach polityki, z myślą o łagodzeniu obciążenia MŚP oraz lepszym uwzględnieniu ich konkretnych potrzeb. Komisja zamierza zrewidować oraz

⁸ KOM(2005) 535.

⁹ http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/support_measures/first_emp/index.htm

uproszczyć zasady udzielania pomocy państwowej oraz zachęcić do podejmowania ryzyka przy zastosowaniu bardziej elastycznego podejścia do kwestii pomocy skierowanej do MŚP. W szczególności, zrewidowane zostaną zasady udzielania pomocy państwowej w zakresie innowacji, z myślą o wspieraniu innowacji w MŚP, co stanowi bardzo istotną kwestię.

Komisja opublikowała wniosek dotyczący dyrektywy Rady¹⁰ w sprawie wprowadzenia jednolitego progu o wartości 100 000 EUR od wysokości rocznych obrotów dla zwolnienia z podatku VAT oraz systemu **punktu kompleksowej obsługi**, z myślą o uproszczeniu zobowiązania dotyczącego podatku VAT, a także zachęceniu MŚP do zwiększenia wewnątrzwspólnotowej wymiany handlowej. Komisja naciska na szybkie przyjęcie wspomnianej dyrektywy. Ponadto Państwa Członkowskie zachęcane są do zweryfikowania swoich systemów **podatków bezpośrednich**, z myślą o ograniczeniu niepotrzebnych obciążeń dla MŚP. Zostaną także określone dobre praktyki Państw Członkowskich w zakresie opodatkowania zysków z lat ubiegłych, które wpływają korzystnie na poprawę pozycji aktywów MŚP.

3.4. Poprawa potencjału rozwoju MŚP

UE prowadzi działania w celu zniwelowania uporczywych i dobrze zidentyfikowanych dysproporcji rynkowych, które ograniczają **dostęp MŚP do finansowania, badań, innowacji, informacji oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych** oraz utrudniają ich potencjalny wzrost. Choć działania te przynoszą efekty, to jednak należy je wzmocnić oraz zwiększyć ich zakres, tak, aby stanowiły właściwą reakcję na zmieniające się potrzeby wszystkich typów przedsiębiorstw.

Kluczowym elementem w procesie tworzenia, wzrostu gospodarczego i rozwoju MŚP jest **finansowanie**. Komisja zaproponowała zwiększenie istniejącego **wsparcia finansowego** dla MŚP znacznie powyżej Programu Ramowego na rzecz Konkurencyjności i Innowacji. Do wspierania rozwoju MŚP przeznaczono nowy instrument kapitału podwyższonego ryzyka, skierowany w szczególności do MŚP charakteryzujących się innowacyjnością oraz wysokim tempem rozwoju. Instrument polegający na sekurytyzacji portfela kredytów bankowych zapewni dodatkową zdolność kredytową, dającą dostęp do finansowania bardziej tradycyjnym podmiotom gospodarczym. Komisja przedstawi **komunikat w sprawie europejskiego sposobu finansowania wzrostu**, którego celem jest stworzenie silniejszej synergii pomiędzy Państwami Członkowskimi oraz środowiskiem finansującym oraz usunięcie istniejących przeszkód na rynku wewnętrznym w dostępie do usług finansowych, jak również określenie efektywnych i skutecznych form partnerstwa publiczno-prywatnego niwelującego rynkowe dysproporcje.

Ciągła **innowacja** jest niezbędna dla stałego rozwoju przedsiębiorstw¹¹. Pomimo tak znacznego wkładu w innowację ze strony MŚP, wciąż często napotykają one trudności w zastosowaniu innowacji oraz wyników badań, a także w skutecznym

¹⁰ KOM (2004) 728 Wersja ostateczna z 29.10.2004 r.

¹¹ Patrz Komunikat Komisji: Wdrażanie wspólnotowego programu lizbońskiego: więcej badań i innowacji – inwestowanie we wzrost i zatrudnienie: wspólne podejście, COM (2005) 488 Wersja ostateczna z 12.10.2005.

wykorzystaniu prawa własności intelektualnej (PWI) Uznając fakt, że wszystkie typy MŚP mogą odnieść korzyść z postępu technologicznego, UE wyznaczyła sobie cel polegający na wzmocnieniu zdolności MŚP w zakresie innowacji i badań oraz zwiększeniu rozmiaru **transferu technologii**. Komisja zatem będzie dążyć do zwiększenia udziału MŚP w **europejskiej inicjatywie INNOVA** oraz do zapewnienia konkretnego wsparcia MŚP w zakresie PWI, poprzez wspólnotowe sieci wsparcia biznesu. Jeśli chodzi o **Program Wsparcia Zgodności Środowiskowej (Environmental Compliance Assistance Programme)**, jego celem jest wspieranie innowacji w MŚP przy jednoczesnej poprawie prowadzonych działań w zakresie ochrony środowiska.

Inwestowanie w potencjał wzrostowy MŚP jest również jednym z kluczowych elementów nowej polityki spójności. Strategiczne wytyczne przedstawiają szereg działań koncentrujących się na wzroście MŚP, w tym na lepszym dostępie tych ostatnich oraz potencjalnych przedsiębiorców do finansowania, ułatwianiu transferu technologicznego lub inwestowaniu w bieguny doskonałości w celu powiązania MŚP z instytucjami badawczymi i technologicznymi.

Komisja uważa, że kwestią fundamentalną jest podjęcie wszelkich możliwych działań, w celu uproszczenia zasad i procedur, z myślą o **wspieraniu udziału MŚP w 7. Programie Ramowym** i będzie z uwagą śledziła postępy w tym obszarze. Komisja podejmie dalsze środki w celu ułatwienia i zachęcenia MŚP do udziału zarówno w projektach realizowanych w ramach współpracy w różnych obszarach tematycznych jak i działaniach szczególnych skierowanych do MŚP oraz organizacji, w których są one zrzeszone.

Wspieranie zainteresowania technologiami informacyjnymi i telekomunikacyjnymi, koncepcjami e-nauczania oraz e-biznesu to kluczowy element poprawy konkurencyjności MŚP. Komisja będzie nadal wspierała współpracę w tym zakresie pomiędzy organami kształtującymi politykę poprzez platformę wspierającą e-biznes (**sieć wspierania e-biznesu**) dla MŚP. Ponadto będą podejmowane dalsze działania wspierające wymianę i upowszechnianie najlepszych praktyk, szkolenia dla doradców MŚP oraz działania sprzyjające współpracy pomiędzy dostawcami technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych a MŚP. Dodatkowo Program Ramowy na rzecz Konkurencyjności i Innowacji przewiduje wspieranie wykorzystywania rozwiązań w zakresie technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych na rzecz MŚP.

Komisja zamierza także poprawić **poziom wiedzy na temat działalności europejskich MŚP oraz analizę ich wyników**, aby móc podjąć działania z myślą o wzmocnieniu ich konkurencyjności. Zostaną ulepszone zdolności analityczne istniejących narzędzi takich jak **Europejskie Obserwatorium MŚP**, w odniesieniu do danych ekonomicznych oraz spostrzeżeń MŚP, w celu bardziej wszechstronnego zrozumienia prowadzonej przez nie działalności oraz ich charakterystyki, bez nakładania na nie dodatkowych obciążeń administracyjnych.

3.5. Wzmocnienie dialogu i konsultacji z zainteresowanymi MŚP

MŚP nie są w sposób wystarczający informowane o UE i jej działaniach, a także mają niekiedy krytyczny pogląd na temat ich wpływu na prowadzoną przez nie działalność. Często nie są też w pełni świadome szans, jakie oferuje im UE.

Instytucje europejskie muszą także poprawić swoją zdolność wsłuchiwania się w problemy MŚP oraz, wraz z Państwami Członkowskimi, promować korzystny wizerunek przedsiębiorczości. **Zredukowanie luki informacyjnej** pomiędzy instytucjami europejskimi a biznesem, w szczególności MŚP, stanowi kluczowy element w procesie integrowania obywateli z projektami europejskimi¹².

Komisja będzie wspierała bardziej systematyczny i lepiej zaplanowany dialog oraz konsultacje z interesariuszami. Będzie też dążyć do pełniejszego odzwierciedlenia zróżnicowania odbiorców, w kręgu których znajdują się zarówno europejskie organizacje biznesowe, jak i organizacje wspierające na szczeblach krajowych i lokalnych, a także doradcy małych przedsiębiorstw oraz, w pewnym zakresie, same MŚP. Komisja, a w szczególności jej **pełnomocnik ds. MŚP, jest zobowiązany do szerokiego** konsultowania się z zainteresowanymi stronami, z myślą o pełnym uwzględnieniu ich uwag w procesie kształtowania polityki.

Uznając kluczową rolę organizacji biznesowych w przekazywaniu do instytucji europejskich informacji zwrotnych pochodzących od MŚP, Komisja planuje **stworzyć szybki i prosty w zastosowaniu mechanizm konsultacyjny** („panel MŚP”), funkcjonujący za pośrednictwem sieci Centrów Euro Info, dzięki któremu pozna opinie MŚP na temat konkretnych zagadnień rozpatrywanych w procesie kształtowania polityki. Ponadto Komisja obecnie analizuje inicjatywę Interaktywnego Kształtowania Polityki i wkrótce zaproponuje szereg sposobów poprawy mechanizmu pozyskiwania informacji zwrotnych, których celem jest lepsza identyfikacja problemów MŚP w odniesieniu do ustawodawstwa unijnego. Ponadto - rzecz równie ważna - Komisja ostatnio opublikowała Raport nt. konsultacji z interesariuszami na szczeblu krajowym i regionalnym, w którym przedstawiła konkretne wnioski dotyczące poprawy mechanizmów konsultacyjnych.

Kwestią priorytetową będzie **promowanie przedsiębiorczości oraz wizerunku MŚP**. Komisja skupi uwagę na komunikowaniu się z różnymi zainteresowanymi grupami, także na szczeblu regionalnym. W tym samym czasie zostanie podjętych szereg szczegółowych działań, polegających na prezentowaniu skutecznych praktyk przedsiębiorczości, z myślą o poprawie postrzegania przedsiębiorców w Europie przez ogół społeczeństwa. Pod koniec 2005 roku zostanie wprowadzony nowy konkurs „Europejskie Nagrody za Przedsiębiorczość” [European Enterprise Awards]. Jego celem jest identyfikacja środków, które okazały się skuteczne w promowaniu przedsiębiorczości oraz MŚP na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także ułatwienie wymiany najlepszych praktyk w tym zakresie.

Ponadto Komisja będzie **sprzyjać współpracy z Państwami Członkowskimi oraz innymi interesariuszami**. To wzmocni współpracę z organami administracji krajowej w obszarze MŚP, a dodatkowo będą systematycznie organizowane spotkania z organizacjami biznesowymi, w trakcie których będą omawiane kwestie związane z kształtowaniem polityki. Aby zapewnić pełne zaangażowanie ze strony wszystkich zainteresowanych grup, Komisja zorganizuje coroczną konferencję na wysokim szczeblu, której celem będzie przeanalizowanie postępów w procesie wdrażania komunikatu oraz omówienie dalszych działań. Ponadto Komisja będzie

¹²

Patrz Plan Działań Komisji na rzecz poprawy jakości informacji na temat Europy, lipiec 2005 r. (SEC(2005) 985)

wspierała udział MŚP w grupach wysokiego szczebla, spotkaniach przy okrągłym stole oraz innych właściwych forach, a także zorganizuje w 2006 roku konferencję dla przedsiębiorstw drobnej wytwórczości.

4. WNIOSKI

Niniejszy komunikat wyznacza nowy punkt wyjścia dla bardziej pragmatycznej, kompleksowej oraz pełniejszej polityki unijnej na rzecz MŚP. Podkreśla kluczową rolę, jaką MŚP odgrywają w partnerstwie dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Komunikat wyznacza także drogę w kierunku strategicznego podejścia, które sprawi, że MŚP staną się bardziej konkurencyjne, dzięki bardziej wydajnym instrumentom polityki wspólnotowej, poprawie synergii pomiędzy obszarami polityki oraz rzeczywistemu partnerstwu w działaniach UE i Państw Członkowskich.

Ważnym celem jest zapoczątkowanie zmian w sposobie postrzegania MŚP oraz przedsiębiorców w procesie kształtowania polityki oraz przez opinię publiczną, zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym. Aby polityka MŚP okazała się skuteczna, należy uwzględnić oczekiwania milionów europejskich przedsiębiorstw w szerokim spektrum polityk. Niniejszy komunikat kieruje uwagę na ogromny niewykorzystany potencjał MŚP w tworzeniu wzrostu oraz zatrudnienia oraz zawiera propozycje uproszczenia zasad i regulacji, promowania kultury przedsiębiorczości oraz wspierania MŚP w dostępie do innowacji, finansowania, szkoleń oraz, co równie ważne, rynków europejskich i międzynarodowych. Ponadto, ta nowa polityka wobec MŚP oznacza także lepszą komunikację i konsultację z zainteresowanymi stronami.

Realizacja celów określonych w niniejszym komunikacie pociąga za sobą pełną mobilizację oraz zaangażowanie ze strony wszystkich uczestników, zarówno publicznych, jak i prywatnych, na szczeblu regionalnym, krajowym oraz europejskim. Komisja będzie z uwagą śledzić działalność MŚP na tle gospodarki, jej celem nadrzędnym będzie poprawa koordynacji w obrębie polityki na szczeblu unijnym, a także wśród Państw Członkowskich, jak również wykorzystywanie instrumentów i programów wspólnotowych w działaniach wspierających konkurencyjność MŚP.